

VÉLEMÉNY

Az európai felsőoktatás a világban

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- javasolja, hogy a tagállamok olyan országos, vagy akár egyes sajátos helyzetben lévő régiókat kiemelten segítő programokat és támogatási formákat dolgozzanak ki, amelyek hozzásegíthetik a helyi és regionális szintű felsőoktatási intézményeket nemzetköziesítési stratégiáik megvalósításához;
- kéri, hogy a Bizottság és a tagállamok minden szükséges lépést tegyenek meg annak érdekében, hogy a nemzetköziesítési stratégiák megvalósítása javítsa a lemaradó régiók lehetőségeit;
- felhívja a figyelmet a mobilitás kétirányú jellegének fontosságára, hiszen az inkluzív fejlesztés elveinek megfelelően a mobilitás mind a kibocsátó, mind pedig a befogadó térség érdekeinek meg kell feleljen;
- hangsúlyozza a nyelvi készségek jelentőségét a felsőoktatás nemzetköziesítésére irányuló összes erőfeszítés szempontjából, és kiemeli a helyi és regionális önkormányzatok szerepét, amelyet az ilyen készségek elsajátításának előmozdításában játszanak, és kiemeli, hogy a soknyelvű és soknemzetiségű Európán belül kiemelten fontos szerep juthat azoknak a felsőoktatási intézményeknek, amelyek egynél több nyelven, beleértve a kisebbségi nyelveket is, nyújtanak képzési kínálatot;
- emlékeztet arra, hogy a stratégiai partnerségek kialakítása során a lehető legszélesebb körű egyeztetések folyjanak, és javasolja a helyi és regionális önkormányzatoknak, hogy a lehető legnagyobb nyitottsággal és tetterekészséggel fogadják a partnerségi megkereséseket.

Előadó

BORBOLY Csaba, (RO/EPP), Hargita Megye Tanácsának elnöke

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának
Az európai felsőoktatás a világban
COM(2013) 499 final

A Régiók Bizottsága véleménye – Az európai felsőoktatás a világban

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Nemzetköziesítés és versenyképesség

1. üdvözlö, hogy az Európai Bizottság az EU2020 stratégia megvalósítása során kiemelt fontosságot tulajdonít a felsőoktatás nemzetköziesítésének, és ennek megfelelő stratégiai keretre vonatkozóan fogalmazta meg javaslatait;
2. egyetért azzal, hogy a felsőoktatás nemzetköziesítésének fokozása nemcsak az EU2020 stratégia keretén belül kiemelten fontos, de több szempontból is hozzájárul az általában vett növekedési pályára álláshoz, valamint a helyi és regionális hatások is megkérdőjelezhetetlenek;
3. fontosnak tartja, hogy a nemzetköziesítés terén az európai felsőoktatás történetében mindig jelentős lépések történtek, egyes szakmák és képzések szerves része a nemzetközi tapasztalatszerzés;
4. kiemeli, hogy a soknyelvű és soknemzetiségű Európán belül kiemelten fontos szerep juthat azoknak a felsőoktatási intézményeknek, amelyek egynél több nyelven, beleértve a kisebbségi nyelveket is, nyújtanak képzési kínálatot, mivel ezekben a multikulturális közegekben eleve legalább két európai nyelvvel ismerkedhetnek meg a hallgatók, és ez vonzóvá teheti őket a mobilitást választó külföldi diákok számára;
5. ezért hangsúlyozza a nyelvi készségek jelentőségét a felsőoktatás nemzetköziesítésére irányuló összes erőfeszítés szempontjából, és kiemeli a helyi és regionális önkormányzatok szerepét, amelyet az ilyen készségek elsajátításának előmozdításában játszanak;
6. létfontosságúnak tartja, hogy a felsőoktatás nemzetköziesítése terén ne feledkezzenek meg a felsőoktatási intézmények és a tagállamok a bölcsészeti, humán és művészeti felsőoktatás olyan kimagasló európai eredményeiről, melyek a felsőoktatás nemzetköziesítésében hagyományosan fontos szerepet játszanak, s közvetve nagy a hozzájárulásuk az ezen a téren jelentős egyetemek régióinak versenyképességéhez;
7. egyetért azzal, hogy az európai felsőoktatás eddigi közös sikerei nemcsak az innovációnak, a kutatásnak, a képzési tartalomnak köszönhetőek, hanem a következetesen végrehajtott bolognai folyamatnak, az Európai Kreditátviteli és Gyűjtési Rendszernek (ECTS), a közös és kettős diplomákat nyújtó képzési rendszerek bevezetésével kapcsolatos flexibilis tagállami szabályozásnak, valamint az egységes diplomamelléklet bevezetésének és elterjesztésének is;

8. nagy lehetőséget lát abban, hogy az európai felsőoktatási rendszer jó gyakorlatát és rendszerszerű megoldásait a szomszédos országokra és a csatlakozás előtt álló államokra is kiterjessze, hiszen egyebek mellett így jobban biztosítható az ottani hallgatók mobilitása Európa felé, valamint a tehetségekért folyó versenyben is javulhatnak Európa lehetőségei;
9. kiemelten érvényesnek tartja, hogy az újszerű, digitális képzési és oktatási formákhoz való hozzáférés nagyban segíti a periférikus területeken élők, egyes fogyatékkal élők és egyéb hátrányos helyzetű csoportok társadalmi és különösen munkapiaci integrációját, és ebben az összefüggésben a digitális készségek elsajátítása, a nemzetköziesítés által felerősödő digitális és online tananyag- és tantervfejlesztés, illetve a non-formális képzések rendszerének kialakítása és elismerése hozzájárul a versenyképesség javításához;
10. egyetért azzal, hogy a nemzetköziesítési stratégiákban központi elemként kell szerepelnie a hallgatók, kutatók és oktatók mobilitásának, különös tekintettel az oktatói mobilitás tudástranszferben betöltött szerepére;

Szakpolitikák összhangja

11. hangsúlyozza, hogy a tagállamok és a regionális, valamint helyi önkormányzatok feladata és felelőssége tartalommal kitölteni a Bizottság azon javaslatát, miszerint a nemzetköziesítés célzó stratégiák kidolgozása során konkrét szerepvállalásra van szükségük – és erre lehetőséget is kell nyújtani – a helyi és regionális partnereknek;
12. javasolja a helyi és regionális önkormányzatoknak, hogy a lehető legnagyobb nyitottsággal és tetterekészséggel fogadják a partnerségi megkereséseket, lépjenek fel kezdeményező szerepben, dolgozzanak ki innovatív megoldásokat a nemzetköziesítés elősegítése érdekében, ily módon is hozzájárulva az európai felsőoktatás nemzetközi versenyképességének fokozásához, valamint saját térségük, régiójuk komparatív előnyeinek kihasználásához, vonzóbbá tételéhez;
13. felhívja a figyelmet arra, hogy bár a KSK Alapok programozása során a tagállamok nyilvánvalóan figyelembe vehetik a Horizont2020 és az Erasmus+ szempontjait, ugyanakkor a felsőoktatás nemzetköziesítésére vonatkozó stratégiák vonatkozásában jelen közleményben hasonló elvárás nem jelenik meg közvetlenül, annak ellenére, hogy a Kohéziós Politika és a felsőoktatási, kutatási és innovációs eszközök jelentős hozzáadott értéket képviselhetnek, amennyiben tagállami, regionális és helyi stratégiai keretük területi szempontokat is érvényesít;
14. kiemeli, hogy a vidékfejlesztés, valamint az agrárium, az erdészeti illetve a halászati szektor versenyképességének kiemelten fontos feltétele a felsőoktatási és kutatási intézményektől származó tudástranszfer lehetősége, ami hangsúlyossá vált a 2014–2020-as programozási időszakban megvalósítandó Közös Agrárpolitika eszközrendszerében. Ebben az értelemben a felsőoktatás nemzetköziesítésére fordított erőfeszítések tervezése és megvalósítása során, a

legkülönbözőbb területi szinteken ésszerű számolni ezekkel a szinergikus lehetőségekkel, biztosítandó, hogy Európa ezen a téren élenjáró szerepet töltsön be a világban;

15. emlékeztet arra, hogy jelenleg számos tagállam előtt sok teendő áll az EU2020 stratégiában megjelenő K+F ráfordításra vonatkozó célok elérését illetően, azonban a felsőoktatási intézmények a felsőoktatás nemzetköziesítéséből származó többletjövedelmei nem helyettesíthetik vagy csökkenthetik a tagállami szerepvállalást ezen a téren;
16. javasolja, hogy a tagállami, regionális vagy helyi szinten, partnerségben kialakított stratégiák cél- és eszközrendszere a területi hatások előzetes vizsgálatára épüljön;

Többszintű partnerségek, szubszidiaritás

17. sajnálja, hogy a Bizottság közleményében nem részletezi megfelelően a helyi és regionális önkormányzatoknak a felsőoktatási intézmények nemzetköziesítése folyamatában betöltött kulcsfontosságú szerepét. Ez összhangban állt volna az U-Multirank rendszer filozófiájával, amely figyelembe veszi a felsőoktatási intézmények regionális beágyazottságának szempontját is;
18. üdvözlí, hogy a Bizottság pontosan behatárolta azokat a lehetséges beavatkozási szinteket, amelyek indokoltá teszik a közösségi beavatkozást, hiszen a belső és külső nemzetköziesítés egyaránt olyan terület, ahol az egyes tagállami cselekvéshez képest, a közös céloknak megfelelően, egyértelműen szükséges az Unió fellépése is;
19. egyetért azzal, hogy a tagállamok a maguk részéről szintén megfelelő és célszerű mértékben szubszidiálják a regionális és helyi szinteket, és amennyiben szükségesnek látszik, úgy széleskörű partnerségeket alakítsanak ki a regionális szinteken is, ily módon hozzájárulva ahhoz, hogy a felsőoktatási intézmények jobban illeszkedjenek az adott régió gazdasági, társadalmi és irányítási igényeihez, lehetőségeihez;
20. felhívja a figyelmet a mobilitás kétirányú jellegének fontosságára, hiszen az inkluzív fejlesztés elveinek megfelelően a mobilitás mind a kibocsátó, mind pedig a befogadó térség érdekeinek meg kell feleljen, ellenkező esetben migrációs, demográfiai és versenyképességi problémák adódhatnak, melyek nyilvánvalóan nem felelnek meg a kohéziós céloknak és a szolidaritás elvének;
21. hangsúlyozza, hogy a többszintű partnerségek kialakítása és alkalmazása a felsőoktatás nemzetköziesítése kapcsán önmagában is társadalmi innovációs jelleggel bír, továbbá a partnerséghez csatlakozó helyi és regionális önkormányzati, nem kormányzati és privát szereplők a közösen kialakított célok eléréséhez maguk is többlet erőforrásokat mobilizálhatnak ezáltal;

22. emlékeztet arra, hogy a stratégiai partnerségek kialakítása során a lehető legszélesebb körű egyeztetések folyjanak, különös tekintettel arra, hogy a hátrányos helyzetű, adott esetben marginalizált csoportokhoz tartozók – legyen szó faji, nemi hovatartozási, vallási, nyelvi vagy etnikai kisebbségről – ne kerülhessenek hátrányosabb helyzetbe a nemzetköziesítési stratégiák megvalósításából adódóan;

Feltételrendszer kialakítása

23. elismeri és nagyra értékeli azokat a lépéseket, amelyeket a Bizottság az eddigiekben tett a különböző európai felsőoktatási, innovációs és kutatási támogatási lehetőségek irányításának összehangolása, átláthatóvá tétele és egyszerűsítése terén;
24. javasolja, hogy a tagállamok olyan országos, vagy akár egyes sajátos helyzetben lévő régiókat kiemelten segítő programokat és támogatási formákat dolgozzanak ki, amelyek hozzásegíthetik a helyi és regionális szintű felsőoktatási intézményeket nemzetköziesítési stratégiáik megvalósításához;
25. támogatásáról biztosítja a Bizottságot, hogy a felsőoktatás nemzetköziesítése terén fokozni kívánja a kutatási eredményekre és felmérésekre alapozott döntés-előkészítést és döntéshozatalt, különösen, amennyiben az elemzések vizsgálni fogják a helyi és regionális önkormányzatok szerepét és a sikeres példákat a felsőoktatás modernizációja és nemzetköziesítése terén egyaránt;
26. úgy látja, hogy az egyetemek és egyéb felsőoktatási intézmények vonatkozásában nem elegendő, amennyiben csak küldetésnyilatkozatukban jelennek meg a nemzetköziesítés szempontjai, hanem fontosnak látja, hogy valamennyi felsőoktatási intézmény, jogi státusától és jelenlegi nemzetköziesítési kompetenciáitól függetlenül keresse a megfelelő és testreszabott megoldásokat, kialakítva a sajátos irányítási és tervezési struktúrákat, együttműködési felületeket;
27. megítélése szerint lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy a nem állami, hanem magán vagy alapítványi működtetésű vagy fenntartású felsőoktatási intézmények az állami felsőoktatási intézményekhez hasonlóan, minden esetleges indokolatlan korlátozás nélkül bekapcsolódhassanak a nemzetköziesítési folyamatokba, illetve az ezeket támogató cselekvésekből akadálymentesen részesülhessenek;
28. emlékeztet arra, hogy a KSK Alapokból társfinanszírozott műveletek, beruházások és egyéb fejlesztések esetében fontos figyelembe venni a felsőoktatás nemzetköziesítése elősegítésének szükségletét is, tekintetbe véve a felsőoktatási intézmények igényeit és reális lehetőségeit;
29. megfontolásra javasolja, különösen a tagjelölt országok esetében, hogy a csatlakozást előkészítő és a csatlakozási alapokat ezen országok felsőoktatási intézményei nemzetköziesítésének előmozdítására is felhasználják;

30. kéri, hogy a Bizottság és a tagállamok minden szükséges lépést tegyenek meg annak érdekében, hogy a nemzetköziesítési stratégiák megvalósítása javítsa a lemaradó régiók lehetőségeit, és a nemzetköziesítésben sikeres felsőoktatási intézmények nemzetköziesítési stratégiájukban jelöljenek meg olyan sajátos feladatokat is, amelyek kifejezetten a jelenleg alacsonyabb nemzetköziesítési potenciállal rendelkező felsőoktatási intézmények felé irányuló tudástranszfert segítenék elő;
31. sürgeti, hogy a Tanács minél hamarabb fogadja el a bevándorlási, migrációs és vízum cselekvések kidolgozásáról szóló átdolgozott európai bizottsági irányelvjavaslatot, hogy lehetővé váljon a kutatási, innovációs, felsőoktatási nemzetközi együttműködések elkülönült, flexibilis, átlátható, megfelelő biztonságot garantáló, ugyanakkor hatékony, hozzáférhető és gyors kezelése. Ennek eredményeképpen a tagállamok a szóban forgó jogi eszközt időben átültethetik, és a helyi és regionális önkormányzatokkal együttműködve végrehajthatják majd.

Kelt Brüsszelben, 2014. január 30-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

a Régiók Bizottsága
főtitkára

Gerhard STAHL

II. ELJÁRÁS

Cím	Az európai felsőoktatás a világban
Hivatkozás:	COM(2013) 499 final
Jogalap:	az EUMSZ 165. cikke
Eljárási szabályzat:	fakultatív felkérés
Tanácsi/Európai parlamenti felkérés kelte/Az Európai Bizottság levelének kelte:	2013. július 11.
Elnökségi/Elnöki határozat kelte:	2013. július 25.
Illetékes szakbizottság:	„Oktatás, ifjúság, kultúra és kutatás” szakbizottság
Előadó:	BORBOLY Csaba (RO/EPP)
Elemző feljegyzés:	2013. október 1.
Szakbizottsági vita:	2013. november 13. (megerősítendő)
Szakbizottsági elfogadás kelte:	2013. november 13. (megerősítendő)
Szakbizottsági szavazás eredménye: (többségi, egyhangú)	egyhangúlag elfogadva
Plenáris ülésen történő elfogadás kelte:	2014. január 30.
Korábbi RB-vélemények:	Gondoljuk újra az oktatást ¹ Erasmus mindenkinek ² A felsőoktatás modernizációja ³ Új készségek és munkahelyek menetrendje ⁴ Az Európa 2020 stratégia kiemelt kezdeményezése: Innovatív Unió ⁵ Mozgásban az ifjúság ⁶ Európai digitális menetrend ⁷ Az egyetemek és a vállalkozások közötti párbeszéd ⁸
A szubszidiaritásfigyelő hálózattal folytatott konzultáció kelte:	–

1 CdR 2392/2012 fin.

2 CdR 400/2011 fin.

3 CdR 290/2011 fin.

4 CdR 401/2010 fin.

5 CdR 373/2010 fin.

6 CdR 292/2010 fin.

7 CdR 104/2010 fin.

8 CdR 157/2009 fin.